

PM
a

Práce a Mzdy

bez chýb, pokút a penále[®]

Koronavírus - zmeny
v ošetrovnom

Zamestnávanie cudzincov

Náhrada mzdy v krízovej situácii

Zákaz výpovede a PN v roku 2020

Sociálny fond

Konkurenčná doložka

Zrážky zo mzdy

Verejná správa

Poukázanie 2% zaplatenej dane

Dovolenka v školstve

Dobrovoľnícka činnosť

Vážení čitatelia,

zvykne sa hovoriť „každá búrka prehmí“. Musíme preto veriť, že aj epidémia koronavírusu sa pominie a my sa vrátíme ku každodenným starostiam aj radostiam. Aj v tomto čase sme pre Vás pripravili číslu plné aktuálnych tém.

Ošetrovné je nemocenská dávka poskytovaná z dôvodu osobného a celodenného ošetrovania. Ako si možno uplatniť nárok na ošetrovné v krízovej situácii? Bližšie informácie sa dozviete v príspevku **Koronavírus – ošetrovné**.

Ako má postupovať zamestnávateľ počas krízovej situácie, kedy je ohrozené zdravie zamestnancov na pracovisku? A aké sú nároky zamestnanca v súvislosti s krízovou situáciou? Dočítate sa v príspevku **Náhrada mzdy v krízovej situácii**.

Práca z domu a cestovné náhrady je príspevok, kde sa okrem iného dozviete aj to, že charakter práce domáckych zamestnancov musí umožňovať vykonávanie sústavnej práce doma, prípadne na inom dohodnutom mieste. Ako je to u takýchto zamestnancov s cestovnými náhradami v prípade vyslania na pracovnú cestu?

Novela Zákonníka práce priniesla zmeny vo výmere dovolenky. Ktorých zamestnancov sa to týka? Dočítate sa v rubrike Verejná správa v príspevku **Dovolenka v školstve**.

Aktuálne témy nájdete aj v mesačníkoch. Poradca 10 – obsahuje **Zákon o poplatkoch za rozvoj** s komentárom, do Poradcu 11 – pripravujeme **Stavebný zákon** s komentárom. V DUO sú to nové

sadzby dane v roku 2020, Kurzové rozdiely, v Mini VS 5-6/2020 sú to **Dôchodky a zmeny v starobnom dôchodkovom sporení a Stavebný poriadok**.

Práve vychádzajú aj novinky - **s. r. o. – SPRIEVODCA** - komplexné a prehľadné spracovanie problematiky spoločnosti s ručením obmedzeným od jej založenia, vzniku až po možnosti zrušenia, **Podnikanie a koronavírus** - komplexný prehľad opatrení a ich podrobný popis týkajúci sa daňového poriadku, daní z príjmov, DPH, Zákonníku práce, miezd, **Lex korona** - nové zákony a novely týkajúce sa zmien legislatívy v súvislosti s koronavírusom.

Aké témy prinášame v tematických balíčkoch tento mesiac? **Lex korona, Príručka mzdovej účtovníčky, Zmluvy bez chýb, pokút a penále, Stavebný zákon po novele I., Sprievodca s. r. o., ZDP a DPH v kocke**.

Ak si **predplatíte mesačník Poradca 2021, získate publikáciu Podnikanie a koronavírus**, ktorú práve pripravujeme z oblasti Zákonníka práce, sociálneho poistenia, živnostenského zákona, odpadov...

Dovoľte mi popriať veľa zdravia Vám i celej Vašej rodine. Do skorého čítania pri ďalšom čísle, v ktorom okrem iného nájdete aj tieto témy: Rozvrhnutie pracovnej doby, Garančné poistenie, Povinná lekárska prehliadka zamestnancov...

Zuzana Brezaniová
zodpovedná redaktorka

Publikáciu si môžete objednať: 041/56 52 871, 879, 0915 033 300, abos@poradca.sk, e-shop: www.poradca.sk

PRIPRAVUJEME do čísla 7-8/2020

- ❑ **Dohody o pracovnej činnosti** – Dohoda o pracovnej činnosti sa uzatvára na určitú dobu alebo na neurčitý čas. Okamžité skončenie dohody možno dohodnúť len na prípady, v ktorých možno okamžite skončiť pracovný pomer. Aká je úprava uzatvárania dohôd o pracovnej činnosti v ZP?
- ❑ **Garančné poistenie predstavuje** – poistenie pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľa, ktoré slúži na uspokojovanie nárokov zamestnanca, úhradu odmeny a výdavkov predbežného správcu a úhradu povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.
- ❑ **Pracovná zdravotná služba** – Pracovnú zdravotnú službu upravuje zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia. Ochranou zdravia pri práci je zabezpečenie bezpečných pracovných podmie-

nok pre zamestnancov počas práce. Musí mať zamestnávateľ, ktorý zamestnáva čo i len jedného zamestnanca zabezpečené služby pracovnej zdravotnej služby? Vztahuje sa táto povinnosť aj v prípade ak zamestnáva zamestnanca na dohodu?

- ❑ **Rodičovský príspevok** – V praxi sa v súvislosti s prehĺbením starostlivosti o dieťa aplikujú dva samostatné inštitúty, ktorými sú rodičovská dovolenka a rodičovský príspevok. Právna úprava rodičovskej dovolenky je zakotvená v Zákonníku práce, kedy ide o ospravedlnené pracovné voľno poskytnuté zamestnávateľom zamestnancovi na starostlivosť o dieťa. Rodičovský príspevok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa do 3 rokov, resp. 6 rokov veku, ak má dieťa dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav.

OBSAH 6 / 2020

AKTUÁLNA TÉMA	A
Koronavírus a ošetrovné	3
Ing. Iveta Matlovičová	
Náhrada mzdy v krízovej situácii	8
JUDr. Katarína Slaninková	
Zamestnávanie cudzincov – povinnosti zamestnávateľa	11
JUDr. Jozef Jaško	
PRACOVNÉ PRÁVO	PP
Zákaz výpovede a PN v roku 2020	14
Ing. Iveta Matlovičová	
Výpoveď zo strany zamestnanca	17
JUDr. Sandra Mrukviiová-Tomiová	
Nepretržitá prevádzka – práca nadčas, odmeňovanie	20
JUDr. Katarína Slaninková	
Sociálny fond – tvorba a použitie	24
Ing. Ján Mintál	
Sociálny fond – príklady z praxe	28
Práca z domu a cestovné náhrady	30
Ing. Ján Mintál	
MZDY A ODVODY	MO
Stravné lístky pre zamestnancov	33
Ing. Ján Mintál	
Zrážky zo mzdy – komplexne	36
Ing. JUDr. Ladislav Hrtánek, PhD.	
Vzor – Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov	40
JUDr. Jana Žuľová, PhD.	
Úroky z omeškania pri nevyplatení mzdy	40
JUDr. Edmund Horváth:	
Agentúra dočasného zamestnávania	42
JUDr. Lucia Petříková, PhD.	
CHYBY, OMYLY, POKUTY	CH
Vysielanie zamestnancov – zmeny	45
JUDr. Jozef Jaško	
Konkurenčná doložka v pracovnej zmluve	48
JUDr. Sandra Mrukviiová-Tomiová	
Kontrola a vymáhanie pracovno-právnych nárokov	51
Ing. JUDr. Ladislav Hrtánek, PhD.	
Zamestnanecké benefity po novom	54
Ing. Miroslava Brnová	
Rodičovský príspevok	57
Ing. Iveta Matlovičová	
VEREJNÁ SPRÁVA	VS
Dovolenka v školstve	60
Ing. Iveta Matlovičová	
Poukázanie podielu zaplatenej dane	63
Ing. Jana Bielená	
Dobrovoľnícka činnosť v obci	66
JUDr. Ján Kašiar	
Doklady o vzdelaní – novela zákona	69
JUDr. Jozef Jaško	
VEDÚCI PRACOVNÍK	VP
Ako bojovať s vírusmi?	72
MUDr. Pavel Malovič	
Neprijemná osroha	74
MUDr. Pavel Malovič	
Riadenie času	75
Ing. Poniščiaková Oľga, PhD.	

KORONAVÍRUS A OŠETROVNÉ

Ošetrovné je nemocenská dávka poskytovaná z dôvodu osobného a celodenného ošetrovania chorého dieťaťa (vlastného, osvojeného alebo zverného do starostlivosti na základe rozhodnutia príslušného orgánu), chorého manžela, chorej manželky, chorého rodiča alebo chorého rodiča manžela (manželky). Ako si možno uplatniť nárok na ošetrovné? Dozviete sa v rubrike Aktuálne.

ZAMESTNÁVANIE CUDZINCOV – POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽA

Podmienkou na vydanie potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré obsahuje súhlas s jeho obsadením, je, že zamestnávateľ, ktorý má záujem prijať do zamestnania štátneho príslušníka tretej krajiny, neporušil zákaz nelegálneho zamestnávania v období dvoch rokov pred podaním žiadosti o udelenie prechodného pobytu na účel zamestnania.

ZÁKAZ VÝPOVEDE A PN V ROKU 2020

Osobitnú kategóriu pri skončení pracovného pomeru výpoveďou predstavujú zamestnanci v tzv. ochrannej dobe. Ochranná doba predstavuje mimoriadny stav, v ktorej sa zamestnanec prechodne nachádza, a kedy je zo zákona chránený pred nepriaznivými dôsledkami skončenia pracovného pomeru. Počas tejto doby zamestnávateľ nemôže dať zamestnancovi výpoveď. Zákaz výpovede sa vzťahuje len na zamestnávateľa, t. z., že zamestnanec sám výpoveď môže dať, u neho žiadna ochranná doba neplatí. Čo sa rozumie pod pojmom zákaz výpovede a aké sú jeho špecifiká?

VÝPOVEĎ ZO STRANY ZAMESTNANCA

Pracovný pomer je základnou a najčastejšou formou pracovnoprávneho vzťahu. Zákonník práce presne vymedzuje, ako a kedy dochádza ku vzniku pracovného pomeru a zároveň vymedzuje, kto je účastníkom tohto pracovnoprávneho vzťahu. Vzhľadom k tomu, že pracovný pomer nie je vzťahom nemenným, Zákonník práce v rámci svojich ustanovení počíta s možnosťou potreby zmeny, ktorá môže vzniknúť ako na strane zamestnávateľa, tak aj na strane zamestnanca. Za akých okolností môže pracovný pomer zaniknúť?

ZRÁŽKY ZO MZDY – KOMPLEXNE

Výkon zrážok zo mzdy podlieha prísnej pracovnoprávnej úprave podľa § 131 Zákonníka práce, ale taktiež je potrebné zohľadniť aj osobitnú právnu úpravu. Takouto osobitnou právnou úpravou je Občiansky zákonník, ktorý ustanovuje možnosť dobrovoľných zrážok zo mzdy, ktoré sa vykonávajú na základe dohody o zrážkach zo mzdy. Je potrebné rešpektovať poradie zrážok, ktoré sa zrážajú zamestnancovi v súlade so Zákonníkom práce? Je potrebné rozlišovať nútené a dobrovoľné vykonávanie zrážok zo mzdy, ktoré sa vykonávajú?

KONTROLA A VYMÁHANIE PRACOVNO – PRÁVNÝCH NÁROKOV

Pri výkone závislej práce na základe Zákonníka práce dochádza ku vzniku viacerých pracovnoprávných nárokov zamestnancov voči zamestnávateľom, pričom nejde len o nárok na výplatu mzdy za riadne vykonanú prácu. Kontrolu pracovno-právnych nárokov zamestnancov vykonávajú inšpektoráty práce, ktoré sú orgánmi štátnej správy a taktiež odborové orgány v rozsahu svojich kompetencií, ktoré im priznáva ZP práce a osobitná právna úprava.

POUKÁZANIE PODIELU ZAPLATENEJ DANE

Daňovník dane z príjmov fyzickej osoby alebo právnickej osoby je podľa § 50 ods. 1 zákona o dani z príjmov oprávnený po skončení zdaňovacieho obdobia vyhlásiť, že podiel jeho zaplatenej dane sa má poukázať ním určenému prijímateľovi zapísanému v zozname prijímateľov zverejnenom notárskou komorou.